

SZENTESI LAP.

VEGYESTARTALMU HETILAP.

<p>Élőfizetési árak:</p> <p>Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.</p>	<p>HIRDETÉSI ÁRAK:</p> <p>A három hasábra terjedő petitorsért egyszeri hirdetésnél 18 kr., a két hasábosért 12 kr., egy hasábosért 6 kr. számítatik.</p> <p>Bélyegdíj minden egyes beíratástól 30 kr.</p>	<p>Megjelen e lap hetenkint vasárnap egy íven.</p> <p>A „Nyitór”-ben a háromhasábos petitors ígatási díj 15 kr. o. é.</p>
--	--	---

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

SZENTESI LAP

ötödik évfolyamának III. negyedére.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 forint.
Fél évre 2 forint.
Negyed évre 1 forint.

Szentes, 1875. július 16.

Társaságunk küzdőhomokján, minden újabb előrehaladást, sőt előretörésvé ki kísérletet is örömmel üdvözölhetünk.

A mikor valami magasztos cél elérésére polgártársaink lelkesültebbjei szövetkeznek; midőn azért szövetkeznek, hogy annak elérésére a legjobb eszközöket, még pedig legügyesebben használják fel, hogy ne találkoznék e törekvés a polgártársak osztatlan tetszésével üdvözléssel!

Sok sikertelen kísérletet, sok hiába való fáradozást látunk csak e téren is a közelmúlt időkben.

Ott van például mindjárt a gazdasági és iparegyesület, mennyi szép remény volt annak létesítéséhez kötve, mennyien sorakoztak a kibontott zászló alá?! — és még is az alapszabályok összeszerkesztéséig, tovább nem vitték! — A mozgó rugók, annak életet adni szándékozó jelesbjeink, mintha csak más eszmék felé fordultak volna, súlyedni hagyták az új társula-

tot, a még meg nem szilárdult talajon. E lapok olvasója emlékezni fog, hányszor iparkodtunk azt halálos álmából felköltetni; még oda sem birtuk vinni, hogy a magas kormánytól visszaérkezett kész alapszabályok bemutatására az elnök egy sikeres közgyűlést egybehívhatott volna.

Ott van például az önkényes tűzoltó-társulat, ennek is kész alapszabályai, el vannak látva a jóvá hagyási záradékkal; — mi azt is tudjuk, hol és merre lép a por ez alapszabályokat, — városunk akkoriban fellelkesült ifjai még most is várják talán, mikor áll helyre az egyesület, s nincs erős kar, mely talpra állítsa; nincs a ki kimondaná a teremtő szót, hogy „legyen!”

Ott van e város derék hölgyeiből alakult nőegylet; — egy perczig tartott csak élete; — e rövid idő alatt céljainak elérésére szép sikerrel munkálódott; azután mintha egyszerre valamennyi tag elfáradt volna, — mintha „a Tövis rózsá” meséjében előforduló évszázados álomszender nehezült volna valamennyi tagra; abban hagyták működésüket; kitérő nagy feladatukkal már nem törődik senki! (Céljainak egyik szép ágazata volt megajándékozni városunkat egy kisdodovodával; — felvitte mintegy 500 forintig terjedő alaptökére; — azután egyszerre felhagyott az előre törekvéssel) Szegény szülők, kisdod gyermekek ma is várják ébredését; hasztalan! — Mi is keltettük néha néha. — Hiába volt! Ugy látszik szép hulló csillag volt, mely rövid időre fényes vonallal jelöli pályáját

a sötét éjben; azután nyomtalanul elenyészik.

Ott van a hatvanas években létre hozott dalárda, társadalmi művelődésünk körül mily szép feladata lett volna?! s mily szépen kezdte meg pályáját! — hazánk többi hasonló egyesületek elől az aradi dalárda ünnepélyen elragadta az első díjt; az ezüst babér koszorúra érdemesnek ítéltetett; — Most alig vannak fen nyomai romjai! — néha néha, mint a hamvadó parázs egy egy vég sziporkával, ez egyesület is ad némi jelt magáról, — jele hogy még volna egy kis életereje; — de nincs ki felköltse azt benne.

Ott van a vele rokon egyesület, a ref egyház énekkara iparosaink köréből kivált buzgóbbak alakíták; hányszor állt már a megsemmisülés örvénye előtt! — csak alig alig lézengteteti életét! Az az éltető szellem hiányzik, az a szellem, mely nagyokat alkotni képes az együtt lévő anyagokból! Szép remények fűződtek hozzá — no de ha eddig nem, meglehet ezután fogja valósítani!

Ott van a lövöldes! egy újabb bizonyítéka annak, hogy nem hiányzik polgártársaink között a jó akarat, — de gyengék vagyunk gyariorok vagyunk, s az eszmékért ha fellobbanunk is mint a szalmatűz: soká lelkesülni nem tudunk.

Felemlítsük-e a csolnakázó egyesületet, a szentesi „regatta”, — jobb lesz tán fel sem hozni.

A legújabb időkben, — egy a műveltebb osztályból alakulandó társas kör eszméje lett

T Á R S A G.

Az örült nő.

— Egy fehér barát emlékirataiból. —
(H. C. után.)
(Folytatás.)

A ház csemettyéje az ebéd idejét jelzé. Serena néne belépett, nyájasan, de feszes udvariassággal üdvözölt bennünket. A néne szigorúan ragaszkodott az illetlen szabályaihoz, minden mozdulata, minden lépése kimért és szabályszerű volt. Fialat korában udvari hölgy levén, most is még az ódon szertartások mintaképe volt. Ruházata rég elhagyott divathoz tartozott, tizenöt év óta egy ránczot sem változtatott azon. E merev öltöny jól illett száraz alakjához, halvány arcához, elhamvadt szeméhez. Olyan volt, mint valami régi, erőtlen, porladozni kezdő arczkép, minőkkel családi képtárakban nem ritkán találkozunk.

Mindenek előtt a grófhöz fordult, előterjesztvén a cselédség hanyagságára vonatkozó számos panaszait. Felemlíté, hogy az udvaros hangosan káromkodott, hogy az egyik szobaleány oly zajosan nevetett, miszerint az egész kastély visszhangzott attól; pedig hát a család gyásznapokat él; „hanem e köznapi lelkek” szolt panaszokdólag „nem tudjuk átérteni, kimélni fáj dalmunkat; ellenkezőleg még gnyolódnak is a felett.”

A gróf, ki mindig udvarias volt nővére irányában, ez egyszer mit sem válaszolt a panaszokra. Keresztbe font karokkal, lassu kimért léptekkel járkált fel-alá a teremben.

Majd Emmára került a sor. Megpirongatta; mivel, hogy észre nem vette, miként az inas friss vizet nem adott ma a kanári madárnak. E pirongatás is válogatott szavakba volt öltöztetve; a grófi sarjadék sosem feledé, hogy unokahúgával, a hasonranguval szem-

ben, minden szót, minden kifejezést gondal megválogatnia, mérlegelnie kell.

Emma gyermekes alázattal csókolta meg a néne kezét, megígérte, hogy hasonló mulasztást nem fog többé elkövetni.

Serena szippantott egyet keskeny arany-burnót szelencéjéből, melyen édes anyjának az elhunyt anyagrófné arczképe ragyogott; azután hozzám fordulva kérdé: „Megemlékeztél-e mai napon a szent mise alatt imádságodban boldogult Imre grófról?”

Igenlőleg válaszoltam; arcom komorsága megfelelhetett várakozásának, mert elégedetten s kegyesen folytató: „helyesen cselekedtél Izidor! lám ő is a te jöltevőd volt. — Felette örvendek, hogy a jó nevelés, a gondos oktatás, melyben részesültél, nemessé képezte szivedet; megvagyok győződve, hogy családunknak, melyhez a hála kötelelkei fűznek, sok örömet fogsz szerezni.”

Az inasok felhordták az ételeket, s Serena erkölcsi tanítása félbeszakadt.

Asztalhoz ültünk; én a néne mellett, Emma vele szemközt, a gróf balján foglalt helyet.

Serena, kinek előjogához tartozott magválasztani a társalgás tárgyát, a család kronikájára fordította a beszédet, sokat beszélt egyik másik ősnék fényes tetteiről. A gróf észrevehetőleg szórakozottan hallgatta előadását, észrevételket nem tett; hanem megígérte nővérének, hogy a mai beszédre vonatkozó okmányokat át fogja olvasni, s egyik másik kétes vagy homályos helynél szives felvilágosítását kikérni.

A család származási fájáról folyt beszélgetés után Serena a legközelebbi egyházi ünnepek felől tudakozódott, megkérdezte tőlem, mikor indul a processio a csudatevő Mária-képhez, mikor jövend az érsek, hogy az ifjabb nemzedéket a bérmlás szentségében részesítse.

A gróf eme beszélgetésünk alatt karjára támasztva

gondterhelte fejét, némán pillantott tányérjára; egyszerre Emmához fordult s kérdé: „melyik nap van ma?”

„Junius 14-e” felelt ez meglepetten.

„Junius 14-e?” riadt fel a gróf elsápadva, ajkai remegtek, fogai vaczogtak; merev pillantást vetett felém, majd a hátam mögött függő tükörbe, rémület fogta el őt, megragadta poharát s e megrendítő szókkal: „Irtózatos látvány! — Szent Isten! jaj! . . . jaj! nekem! . . . Eliz! . . . Te itt is! — ” oda vágta a tükör sima lapjához, hogy szétzúzott darabjai csörmpölve hullottak alá.

Felugrott volt ülőhelyéről, — most, ereje megtörvén, földre rogyott, feje súlyosan ütődött a padozathoz. — Emma ájultan hanyatlott vissza székében. — Serena cselédek és gyógyszeres után kiáltozott. — Én a gróf mellé ugrottam, letérdeltem, s felemeltem fejét.

Iszonyt gerjesztő rámületes jelenet volt; — a vér megfagyott ereimben.

Az előrohán szolgák először is Emmát távolították el. — Serena parancsokat osztogatott, én könyfojtotta hagon ezerféle kérdést intéztem a karjaim közt levő eszméletét vesztett beteghez. — A komornyikok segélyével hálószobájába vitték. Tagjai hidegek voltak, szemei lecsukódtak, arczvonásai görcsösen eltorzítvák, csak a nehéz zokogás, és segélyt esdő nyöszörgés, mely időnként kitért melléből, bizonyítá, hogy még él.

A kastélyt sirás, jajgatás tölté be. Egy lovász lóhalálában vágatott az orvos után. Serena gyógyszerket keresett szobájában.

— Hát Emma?

Ájult volt, talán meghalt? talán — a mi még borzasztóbb — agyrémei visszatértek? . . . Lelkem két tele kívánt szakadni; itt is, ott is lenni . . . Ki volt volna képes átérteni helyzetem iszonyatos voltát!!

(Folyt. köv.)

felkarolva; felkarolva? — megpendítve igen, de a pártolás melyben eddig részesült, nem jogosít fel senkit, hogy örvendetes szóval hirdethetné, miszerint társadalmunk regenerációját célzó ezen szép eszme a szó csak kevésbé is szorosabb értelmében felkaroltatott!

Ime annyi sok buzgó törekvés hiúsult meg csak rövid néhány esztendő alatt; társadalmi életünk tengerén hány, szép reménnyel terhelt hajó indult utnak, hogy kedvező szél hiányában zátonyra akadjon, hajótörést szenvedjen!

A legközelebbi politikailag mozgalmas napokban, a követválasztás ivadja alatt, egy új eszme került felszínre; egy „szabad elvű körnek” alakítása.

Mily fontos szerep várakozik reá, lehetetlen hogy keletkezésében ne üdvözljük; lehetetlen, hogy sikerdús előhaladást ne ohajtsunk az eszme megpendítőinek.

▲ mai napon, hol mindenki, de mindenki némileg politikával foglalkozik; — (nem mondjuk hogy helyesen van így, csak annyit, hogy így van:) — hol az ezzel való foglalkozás, nem mondjuk hogy helyesen van, de csakugyan mindenkinek napi kenyérévé vált; — valóban szükséges, hogy politikai körök alapításáról gondolkozunk.

Példát mondunk, kissé drastikusát ugyan, de úgy hisszük csattanóst.

Ki fogja tagadni, hogy az alkohol, a szesz, minő fontos szerepet játszik a világon, ki fogja tagadni, hogy annak czélszerű használata, józan élvezete, az egészségnek nem volna hasznára, — ki fogja tagadni, hogy a szesz, az alkohol mily fontos szerepet játszik az ügyes orvos tudománya szerint alkalmazva, a betegség elűzésére, a megromlott egészség helyre állításánál? — Tagadni senki sem fogja, mindenki elősmerendi, hogy úgy van. És mégis mennyi bajt, mennyi vészt, mennyi rombolást hozott a világra az alkohol, a szesz. — Hány embernek, hány családnak ásta meg sírját! Ha Európában nem is, de más világ részében egész nemzeteket pusztított el. — A szesznek ivása csábitólólag hat, ki élvezetét keresi benne, ha nem ügyel, ha könnyelmű, szellemileg, anyagilag tönkre teszi magát. A találmány, melylyel annak felfedezője áldást akart nyújtani a világnak, tul használva rendeltetésénél, annak átkává vált.

Ki ne üdvözlőné tehát a gondolkozó és em-

bertársaik jobblétén munkálódó férfiak buzgóságát, midőn világ szerete mértékletességi egyleteket teremtenek, a tulságos szesz és pálinka ivás megfékezésére! . . .

Ime! így vagyunk a politikával is; hány szorgalmas tudós, hány derék iparos, hány becsületes földműves rontotta meg magát, hanyagolta el állapotát, midőn abba kelletlenül avatkozva, idejét azzal fecsérli el, a mihez nem ért.

Mennyi kellemetlen zsurlódást, mennyi sok keserű órát szereznek egymásnak polgártársaink annak mértékletlen élvezetével! — Bizony nagyon ideje van mértékletességi egyletek alakítására, politikai körök szervezésére.

Mennél inkább szaporodnak a politikai élvezetek után vágyók, annál inkább szükséges, hogy ily egyletek létrehozassanak, hogy a nemes vágyak el ne fajúljanak.

Nem tekintjük mi azt: a politikai nézetek melyik irányát követik az ily körök, üdvözlőni tudjuk azokat valamennyit, mert tagjainak kiképezésére, azoknak a félszükségektől való elvonására törekedvén, ezen czéljukban rejlik tiszteletet gerjesztő méltóságuk.

Hány ember van, kinek határozott elvei nincsenek a politikai világban! hány ember van, ki különbséget nem tud tenni a jó és rossz között; ma ennek, holnap annak beszédjére hajlik; meggondolni, átézni valamelyik nézetet nem képes, s határozott meggyőződésre nem vergődik soha!

Mint lesznek azután az ilyenek lelkiismeretlen lélek-kufárok zsákmányává! Oly lélek vásárlók martalékává, kik néhány ékes szó, hangzatos frázis, álnok ígérlet által, — az évek során át a kebelben szunyadozott politikai hitet, megingatják, kitépik, s miután az illetőt czéljaik elérésére eszközül felhasználják, elfordulnak tőle a nélkül hogy a honszerető léleknek elrablott kincseért, csak valamit is adtak volna kárpótlásul.

Csak örülni tudunk, midőn minden nézet kibontja zászlaját, hogy hozzá s alája csatlakozzanak, tömörüljenek a rokonszenvezők, és teljes meggyőződésre kiképeztetvén, ne legyenek ingadozó nádszálak, kiket ma erre, holnap amarra hajtának a különböző irányokból fuvó szelek.

Mi sok jót várunk az ujonnan alakuló, politikai színezetet valló „szabad elvű kör”-től. Ez lesz hivatta arra, hogy, mint a másik, már rég óta fenálló 48-as kör megtanítsa tagjait arra,

hogy, mint tiszteljék mások véleményeit és nézeteit.

Miként a religioval, úgy vagyunk a politikai hitvallással is. — A hol az egyház szervezett, jól szervezett, — dogmáit tisztelő s azért buzgólkodó társulatot képez, ott nincs visszavonás ezek és a más egyházhoz tartozó hívek között. — Csak azok, kik saját hitvallásukat nem ismerik, azok szokták becsmérelni másokét. — A tapasztalás tanúsítja.

És az alkotmányos élet első feltétele az, hogy minden polgár határozott nézettel birjon; — ez sarkköve az alkotmányos életnek, csak így tudható meg és nem másképp, melyik részen van a többség; — ott nem tudható meg, a társadalomban uralkodó közvélemény, hol egy rövid időtartamra elfogdoshatja bármely népámitó demagóg a maga nézetei kivitelére az ingadozó polgárokat, — már tudni illik, a mint ügyesebb, vagy hathatósabb eszközöket használ.

Legyen tehát üdvözlőve az új „szabad elvű kör,” mint társas életünket regenerálni czélzó hathatós egyesület, — mely ha hivatásának, feladatának — mint kell, megfelel; azt fogja eredményezni, hogy különböző véleményen levő polgártársaink között meg fognak szűnni a zsurlódások, meg fog szűnni a gyűlölet, — „szép békében fognak egymással élni; midőn ideje beérkezik, komoly megfontolással — nem pedig a pillanatnyi szeszélyes felfollobbanástól vezérelve — fogják sulyba vetni szavazatukat, és ennek megtörténte után, együttesen működni a közjóra, a közboldogságra.

Örvendeni ez új egyesületnek, ez új körnek csak azok nem fognak, kiknek szokásuk, hogy hol ide, hol oda csatangoljanak a körülmények szerint; hogy önérdükük hajhászása mellett mindig a felszínen maradhassanak! . . .

Vajha annyi sok, az újabb időkben czélba vett társulatoknál szerencsésebb lenne az új kör; mielőbb megalakulva, s virágzásnak indulva egyik emeltyűjévé válnék társas életünk boldogságának előmozdításánál; hogy szebb jövőnk felderüljön.

Adja Isten!

Néhány szó a családanyákhoz mint nevelőkhez.

(Egy tanító.)

I.

Az anyáknak ajánlom főleg ezen néhány szót, melyeket e lapok hasábjain közölni aka-

Bosszu és szerelem.

(Beszély.)

írta SIMA FERENCZ.

(Folytatás.)

Még Dönti elmékedett a halottnak vélt ifju felett: az alatt ez fölnyitá szemeit; de midőn a sötét, barna arcot meglátá: a fénytelen szemgolyó ismét a szemhéjak alá vonult.

„Ni—ni—ni! hiszem nem halt meg!” mondá Dönti örömmel; átnyalából az ifju derekát s talpra állítá.

Az ájulásból fölcsodott halvány, remegő arczeal bámult hatalmas ellenfelére. — „Bátya!” szóló mély, reszkető hangon: „kend a híres Dönti Peti volna?”

„S mi kifogásod lehet ellenem?” szóló Dönti erős hangnyomattal.

„Semmi, épen semmi!” mondá amaz, — halvány arczán gyuló pir jelent meg: „kend egy oroszánt képes volna agyon szorítani.”

„Az nem lehetetlen” — mondá hideg mosolylyal Dönti: „egykor egy oláh medvéjéből egy szoritással kinyomtam a levegőt. — De arra térjünk öcsém, hogy mi szándékból támadtál meg? . . .”

„Ehjnye! — hisz azt megmondtam kendnek legelőször; azután meg, ha kend Dönti Peti: úgy tudni fogja minden magyarázgatás nélkül, hogy bizony kedvelésből nem állja senki — senkinek utját.”

„Ühüm! . . . értem már no; — tehát pénz kellene neked is, mint minden becsületes embernek. — Értem no! Hanem hát rossz helyt kereskedel öcsém. Mert hát hazug előtt hazudni, zsványtól lopni, utonállót kifosztani: ez mind finyas mestesség. — Mást kellett volna keresned, mert hát én is más zsebéből veszem ki a mindennapra valómat.”

„Kend akadt legelőször utamba” mondá kedvetlenül a másik; „azután mit tartozom én azt tudni, hogy kend kicsoda?”

„Vagy úgy! . . . bizony igaz az.” Dönti arczán sajátlagos mosoly jelent meg. — „Legelőször? . . . azt mondd, hogy legelőször?”

„Úgy van!” mondá tompán a másik, „ez volt a legelső támadásom.”

„S most haragszol, mert szerencsétlen voltál.”

„Nem” mondá hidegen az ifju, „megkísértem más felé a szerencsém.”

„Te ifju vagy még, s mint látom uri külsejű. — Becsületes uton nem vélsz szerencsére akadni?”

„Becsületes uton jut is nekem valami!” mondá tompán az idegen, — fénytelen kék szemében világog gyűlölet, daemoni tűz lobbant föl. „Voltam becsületes” folytatá fogait összecsikorgatva, — „de épen ez volt szerencsétlenségem. — Becsületes! . . .” mondá örülten kaczagva az ember, — „az voltam, s az emberek bolondnak hittek; mert hiszen mind bolond az, a ki olyan becsületes, mint én voltam.” Itt elhallgatott az ember, némán, örült tekintettel bámult Döntire.

„Te beteg vagy fiam!” — mondá szánakozólag a rabló.

„Nem, én ép vagyok testben, lélekben; de a kend lelke bátya — csak porsátra körül mozog.”

„Nem értlek öcsém!” — mondá kétértelmű arczeal Dönti.

„Engem nem is fog kend egyhamar érteni. Hogy valakit megértünk, ahhoz idő és Hübner kell.”

„Jó! tehát nem akarsz becsületes ember maradni?”

„Nem!” volt a tompa válasz.

„Akkor elfogadod ajánlatomat?”

„Mindent!” hangzott a rideg válasz.

A két ember, mint két jó barát szorítá meg egy más kezét.

„Elég ebből ennyi öcsém” mondá Dönti keményen megrázva czimborája kezét, „okos emberek könnyen megértik egymást. Azután meg, magadban ugysem érnel semmit; ezt magamról tudom, ki pedig már sok virgán törtem magam keresztül ez életben. — De hát, hogy is hinak öcsém?”

„Marsa Dona.”

„Hm! furcsa név, még nem hallottam ilyent.”

„Még magam sem” — mondá fagyos mosolylyal az ifju.

„Pokolba, hát hogy lehet az?”

„Családi nevem kimélni akarom.”

„Féltős kincs tehát.”

„Kik e nevet viselték, mind becsületes emberek voltak” mondá komoran a czimborá.

„Tehát Marsa Dona vagy. Nem rossz hangzásu név.”

„Ugy látom kend sokat ad a névre.”

„Nem, csak hogy szeretem az oly nevet, mely mindenki előtt oly furcsának tűnik fel. Ez már magában sokat tesz.”

„Réme akarok lenni az embereknek” mondá csodálatos hangon az új czimborá.

„Te borzasztó ember vagy.”

„Vért szomjuhozom, mint a kiéhezett tigris.” Az ifju ember szemében pokoli tűz égett.

„Mindjárt megtudom mekkora ember vagy” — mondá Dönti — Kecskemét felől sebesen feléjük közelgő hintóra mutatva. — Dönti prémes bekecsét szétgombolva — övéből Donának egy ezüstös agyu, dupla csövű pisztolyt adott át. — „Nesze! szükség esetén használni fogod.”

rok, mert hiszen épen a családnyáknak rendeltetésük, hogy az első nevelést ők adják a honleendő polgárainak; azt az első nevelést, mely a bölcsőben kezdődik, s mely annyira fontos, hogy a későbbi az iskolában s az életben nyeredő neveletésnek alapul szolgálván; ha tévesztett, ha hibás egy egész ember életet megmontani, terhessé, szerencsétlenné tenni képes.

Sok, igen sok édes anya, még csak nem is sejtje hivatásának nagyságát, s mily fontos szerep jutott neki a társadalomban. — Nem túlzok, midőn azt mondom, hogy az emberiség erkölcsi, tehát benső jóléte egészen az anyák kezébe van letéve. Sajnos, hogy társadalmi helyzetünkben legtöbbször a legjobb akarat és buzgalom mellett sincsenek annyira kiképezve az anyák, hogy — mint gyermek nevelők — csak távolról is, annál kevésbé minden tekintetben megfelelhessenek a kívánalomnak.

Nincs is ezen mit csodálni!

A fiatal édes anya, ki ha szabad magamat úgy kifejeznem, koránál fogva, de legtöbbször családkörét tekintve, maga is gyermek még; ugyan honnan tudná, kitől tanulta volna, mint kelljen nevelni, okos és átgondolt rendszernek megfelelőleg szoktatni picinyke talán első anyai gyümölcsét. Ezen felül a határt nem ismerő anyai szeretet által félre vezéreltetve — ha jó akarattól, szándéktól vezéreltetik is — hány tévfogást csinál a nevelési mód megválasztásánál.

Csodálandó-e, ha a jó szándéku, ernyedetlen, de téves szülői fáradozás nem termi meg a méltán várt jutalmat; ha nagyon kevés szülőt boldogít azon tudat: hogy őket minden körülmények közt tisztelő, irántuk mindenkor hálás gyermekeket neveltek, s ezekben oly emberekkel ajándékozták meg a társadalmat, kik mint józan, munkás, önzetlen becsületes honpolgárok és honleányok emelik, nem pedig aláássák az emberi méltóságot?

Bizony nagyon kevés szüle részesül eme legboldogítóbb tudatban. Ezer közül alig mondhatja el néhány: „nekem jó és becsületes gyermekeim vannak; tudom, hogy miattuk soha sem leszek kénytelen pirulni;” — hanem számosak sohajtoznak keservükben, felkiáltva: „engem ugyan megvert az Isten rossz gyermekekkel.”

Hogyan fognak ez utóbbiak kibékülni a biblia ama mondatával: „A gyermek Isten áldása!”

„Kendnek ilyen is van bátya? — Mért nem mutattát ezt, mikor megtámadtam?”

„Mert nálad nem láttam egyebet egy ebriasztónál.”

„Hm, értem kendet.”

„Vigyázz!” morgá Dönti.

Ez alatt a hintó megérkezett. Midőn már csak pár lépésre volt, Dönti a lovak elé hajítja magát.

A bakon ülő kocsis nem a legjobbat sejtve, megcsördíté ostorát a lovak felett; de a nemes állatok félelmes horkolással vágódtak vissza, nem tettek egy lépést sem előre, prüsszögve néztek az előttük heuntergő zömök alakra.

Ez egy pillanat műve volt. Dönti a másik perczben már talpra ugorva, a két első ostorhegyes kantárszárát ragadta meg.

„No öcsém, a dologra! kiáltá Donának, ki már ekkor a hintó ajtaját szakította föl.

A kocsis mérgesen káromkodott s még egyszer megcsördíté ostorát; de Dönti vaskezzei oly erősen tarták az ostorhegyeseket, hogy ezek villámgyors szökése sikertelen maradt.

Dona kifosztási művével perczek alatt készen volt; azután a bakon ülő kocsishoz fordult: „a két ostorhegyesre szükségünk van,” kiáltá ellentállást nem ismerő, menydörgő hangon.

„Öljetek meg gazemberek, akasztófa bimbói! de én nem adom.”

Dona vérszomjas szemekkel bámult az ellentállóra. „Nesze!” mondá félelmes hangján, azzal a kocsisra sűtő pisztolyát. Ez hörgő káromlással bukott a lovak közé.

„Ez nem kellett volna” dühöngé Dönti — ki ez alatt a két ostorhegyes szabaddá tételével fáradozott.

„Csak kívánsága szerint cselekedtem” — mondá vadul a czimbora.

(Folytatása következik.)

midőn érezik, tapasztalják, hogy számukra az nem áldás, hanem a legkegyetlenebb, a legérzékenyebben sujtó átok. Pedig nem az Isten veri meg a szülőket rossz gyermekekkel; az ő atyai szeretetével nem egyeztethető meg, hogy Pétert jó, Pált rossz gyermekkel látogatta meg. Itt a szülők pusztán csak abban a gyümölcsben részesíttetnek, melyet gyermekük nevelése körül tapintatuk, vagy tapintatlanságuk folytán megérdemeltek. — Sokszor ugyan ártatlanul szenvednek, korcs-szemiházi magzataikért, mert ők nem akartak gyomot nevelni; hanem hiába! minden mulasztás megboszulja magát akár közvetve, akár közvetlenül.

A hiba nem annyira a vétkes hanyagságban, hanem rendszeresen a teendők körül felmerülő tájékozatlanságban keresendő.

Jó gyermeket csak jól átgondolt szigorú következetességgel foganatosított végre hajtott rendszer mellett lehet nevelni; a szülőknek, főleg pedig az anyáknak ismereteseeknek kell lenniök a gyermek nevelés hosszú ideje alatt felmerülő minden jelenséggel, tudnia kell intést, dorgálást, feddést, elnézést, megbocsájtást kellő időben és kellő mértékkel alkalmazni; szóval tudnia kell tapintattal eljárni.

Sok szülőnek magának van e részben tanítóira szüksége, az ide vágó tudományt nem hozta az apa, az anya a világra, iskolánkban nem tanították meg arra; úgy hiszem tehát, nem lesz meddő dolog, sőt a közelebről érdekeltek iránt kötelességet vélek teljesíteni, ha e téren szerzett tapasztalataimat és a nevelési eljárás körül megállapodásra jött nézeteimet elmondom.

Az anyákhoz fogok szólni, de az apák is haszonnal fogják olvasni.

(Folyt. köv.)

A mi színészetünkről.

Sztupa Andor igazgató színtársulata már mintegy hat hete, hogy körünkben működik, nem lesz épen érdektelen, ha komoly szemle alá vesszük eddigi fáradozásait.

A siker, melyet e társulat városunkba érkezése után első előadásaival aratott, azon kedves meggyőződésre vezetett közönségünket, hogy oly művészek társulata érkezett körébe, mely nem csak az itt felkeltett érdeklődésnek, hanem minden tekintetben bármely vidéki nagyobb város művelt közönség igényeinek megfelelni képes. A társulat szervezete, felszere, lése, műsorozata és annyi jeles tehetségnek (a bemutatás alkalmával) együttiléte tekintetében sok részben fölülmult több, a felebb mult években itt megfordult társulatot.

Meggyőződünk, hogy az, mit e társulat felől előre hallottunk, a mi az előleges színi jelentésben hirdette volt, nem volt egy cseppet sem nagyitva a valóság rovására.

Láttunk előadva sok jeles darabot minden válfajból, s noha az operettek csak zongora-kíséret mellett adattak, a jó élvezetes előadás képes volt pótolni mit egy rendez zenekar (orchestrum) hiánya érezhetővé tett volna.

Láttunk drámákat, népszínműveket, modern színműveket, jeles, néha művészi szabatossággal előadva. — Lelkünk örült, hogy valahára megérhettük, hogy a művészet pártolásáról néhány év előtt híressé lett közönségünk, most nem fog elmaradozni, nem fog elidegenítettetni. — Örültünk, hogy akadt valahára egy társulat, melynek — miután átérzi magasztos hivatását — sikerülni fog ép, tiszta gondolkozása magyar közönségünk izlését nemesíteni és színikörünket a nemzeti művészetnek — habár rövid időre is — de biztos helyévé átváltoztatni.

Örömmel azonban napról napra lelohad.

Fájdalom, mi a magát uttörőnek valló igazgatót, annyi terméketlen év után bekövetkezett mostoha pénzüviszonyok közt nem bírtuk eléggé gyámolítani, nem bírtuk a szellemi nyereségért, az anyagi jólétet kockáztató igazgatónak és sok tagból álló társulatának, az első fellépéskor bemutatott helyzetben való megállhatását kellően biztosítani; — az elismerés kevés jutalom e téren; ott anyagi istápolás is kell; ez elmaradt; és meglehet ez az ok, hogy e jelesnek ösmert társulat lassanként az ez előtt itt megfordultak

sorsára jut, nem előre, hanem „fokról fokra” lejjebb haladva.

Mi lett e jeles tagokból állott társulattól már eddiglen! — Eltávoztak: a Solymossy pár, Bérczy; eltávoztak az Abonyi pár; Márkus Anna; Jakabné sem lép fel a színpadra. — Számra nézve ugyan nem sok tag, mert a társulat még elegendő tagból áll, — de erőben — különösen, midőn az eltávoztaknak helyei üresen maradtak, a társulat nagyon, de nagyon sokat veszített.

Nem áll ugyan jogunkban kutatni, hogy mi vezérlé valóban az igazgatót, hogy annyi jeles tehetségtől megfosztatni engedte társulatát; annyival kevésbé tehetjük; mert látjuk, hogy számra nézve e társulat még elég erős, s némely darabok előadására, erőre nézve is még mindég kielégítő; maradt több kitünő tehetségű tagja, milyenek Tóth, Balla, Mikey urak stb. s ilyenekkel nem minden színtársulattal találkozunk; de megengedjen az igazgató ur, ha nyilvánítjuk a közönség véleményét, miszerint előjárójában oly jeles társulata már nem áll többé azon magaslaton, hol lenni Sztupa ur nymbussal környezett jó hirtelételen. A legkényesebb szerep osztály teljesen nincs képviselve: Szende színész női személyzete között

Itt rejlik az ok, hogy a közönség napról napra kevesebb, nem lehet reá nézve közömbös, hogy sok előadásra kerülő darabnál, a kirívó hézag kellően be nem tölthető; műértésének pedig egyenes megsértése volna feltételezni, ezen, mint főlebb említettük, színészet pártolásáról híres volt közönségről, hogy a hiányt nem veszi észre.

Az utóbbi bérlet is, mint tudjuk ez okból nem sikerült, el eljárt még a közönség, egyszer másszor mosolyog is, midőn belbecs nélküli silányságokkal, mint a legközelebb előadott „Rózsaszín lélek”-kel traktáltatik; hol nem a darab, hanem a jutalmazandó kedvéért jelent meg; — hanem azért a vonzalmat ily látványos tüneményességek nem keltik fel benne, hanem még talán képes végkép is eltűntetni.

A nemzeti művészetek tért kell hódítani, kérjük az igazgatót, ezen feladatáról ne feledkezzék meg soha; válasszon jó eszközöket, nemes célját csak úgy érrendi el.

Egy színház látogató.

Helyi és vegyes hírek.

— „A szentesi rom. cath elemi iskolákban a II-od félévi vizsgálatok a következő rendben fognak megtartatni: Jul. 20. d. e. a IV. vegyes osztályban, d. u. a III. vegyes osztályban. Jul. 21. d. e. a II. fiosztályban, d. u. az I. fiosztályban. Jul. 23. d. e. a II. leányosztályban, d. u. az I. leányosztályban. Jul. 24. d. e. a felsőpárti vegyes osztályban. Mely vizsgálatokra a t. szülők és tanügybarátok ezennel tisztelettel meghívattak.” Loeb Mátyás s. k., iskola-igazgató.

Az 1874. iskolai év II. felében a reform. elemi iskolák közvizsgáinak rendsora; a vizsgák a templomban tartatnak: Julius 25-én d. u. Szabó Lajos és Falabu Sándoré s a tornász. 26-án d. e. Vattay Vinceé d. u. Szalay Józsefé. 27-én d. e. Torday Józsefé, d. u. Sajó Sándoré. 28-án d. e. Papp Lászlóé, d. u. Kabay Andrásé. 29-én d. e. Kovács Jánosé, d. u. Sima Ferencé, 30-án d. e. Katona Józsefé, d. u. Németh Lajosé. 31-én d. e. Körtvélyes Sándoré. Aug. 1-én d. e. Kovács Lajos és Csató Sándoré. Szentesen, 1875. július 7-én. Elnöki megbízásból Vattay Vincze, egyházi jegyző.

— Országos vásárunk most kezdődik; mint látjuk eladni való van elég, csak a vásárlóknak legyen pénzük.

— A városi iskolaszék e héten tartott gyűlésén Szalai István, a polgári iskola ideiglenes tanárát, rendez tanáru választotta; ugyan e gyűlésen intézkedett az iskolaszék, mely a népnevelési törvény értelmében minden három évben újból választandó, a városi közgyűléshez beadandó lemondása iránt.

— Mint értesültünk színtársulatunknak kedves vendége leendő; Bokody Antal városunk szülötté, ki mint színész, szép hirre tett szert a magyar hazában, s már a budapesti népszínház, a pesti Istvántéri színházban, valamint Székes Fehérvárott is mind igazgató méltó elismeréssel működött, néhány vendégszerepre Szentesre érkezik; húsz éve lesz már innen onnan, hogy nem fordult meg szülővárosában; felhívjuk tehát műpártoló közönségünk figyelmét, hogy a visszatérőt szíves pártolásában részesítse.

— Egymás után hullanak el jelesebb művészeink. Nem rég Izsó Miklós kitünő szobrász, majd a nemzeti színház veterán tagja az öreg Réthy, — legközelebb Lendvay Márton a hazai színművészet ritka jeles Balaton Füreden hosszas szenvedés után jul. 12-én 43 éves korában meghalt. Hült tetemei Budapestre szállítottattak, s nagy fényvel temették el; pályatársai közül csak kevesen voltak jelen temetésénél, mert a szin-

házi szünet alatt jobbadán távol voltak a fővárostól; de a honvédmeház lakói megjelentek, mert a boidogult fiatal kora dacára az 1848-49 szabadságharcban mint százados vett részt.

— Az összes eddig megválasztott képviselők között van csupán 185, kik a mult országgyűlésnek voltak tagjai; 21, kik valamely előbbi országgyűlésen fényltek; 176 pedig új ember, az az olyanok, kik még soh'sem ültek a törvényhozás padjain; ezekről nem tudunk egyebet, minthogy megkapták az érettségi bizonyítványt választási jegyzőkönyv alakjában.

— Legközelebb elhunyt V. Ferdinánd magyar király özvegyéhez Mária Anna Karolina ő felségéhez Pest város f. jul. hó 2-án tartott közgyűléséből részvét iratot intézett.

Mi minden nem lehet sértés. A főconsulok a budavári főgyeházban a kedden tartott nagy requiemre azért nem jöttek el, mert mint egy budapesti lap tudni akarja nem az őket megillető hely jelöltetett ki a templomban számukra.

— Rudolf koronaherceg és trónörökös legközelebb himlőbe esett; egészségi állapota azonban már jobbra fordult.

— A budapesti közönség közt nagy elégedetlenség uralkodott mult hetekben, mert a június 26-án volt nagy vihar és felhőszakadás által okozta vész színhelyén nem jelent meg senki a rendőri közegek közül; ohajtották Thaisz Elek főkapitánynak elbocsátását; az ügy a ministeriumhoz került, melynek alárendelt közege a Budapest fővárosi rendőrség. Megtartatott a nagy investigatio, végre kiszült, hogy a vész déjén csakugyan két comfortable (egy lovas bérkocsis) fordult meg a veszély sújtotta helyeken, s azokban talán tilt is valamely alsóbb rendű policzaj férfiú, de ez azután jelentését, hogy baj van, nem tudta senkinek kézbesíteni, mert sem a fő-, sem az alpolgármesterek nem voltak a városházán, és senki sem tudta hollétüket. Ezért maradtak tehát abban a szükséges gyors intézkedések. Most már kiadott egy rendelet a ministerium által, hogy egy hivatalnoknak mindig ott kell ülnie a városházán, a ki meg tudja mondani szerencsétlenség esetén, hol és merre jár a polgármester vagy helyettese. Ez hasonlít némileg azon falusi intézkedéshez, mely szerint a tűzvést három órával hamarabb be kell jelenteni, hogy a vizipuskákat készen tartani lehessen.

— A pesti hajós egyesület ma vasárnap nagy csónak versenyt rendez, a program pontjai között a fiatal házaspárosok versenye is ki van tűzve mely abból áll, hogy fiatal férj hajósok egymás feleségeinek kormányzása mellett fogják egymást megelőzni igyekezni. Furesza tréfa.

Miután a forgalomban sok hamis bankjegy találtak a baj gyors orvoslása céljából az osztrák-magyar pénzügy ministernek és a közös pénzügyminister közt folynak a tanácskozások, hogy az 1 és 5 frtos bankjegyek ujja alakittassanak. Az hogy magyar legyen a fölirat a bankókon, nem került szóba.

— E napokban városunkban az a hír terjedt, hogy tömérdek szöcske található a határban. — némelyek megjedtek, hogy vándorsáskák jelentek meg

a mi határunkban is. — Ezzel egyetemben felemlítjük, hogy e napokban Debreczent és vidékét annyira ellepték a szöcskék, hogy a város utcái, a házak tejeje, fala, az utak, a fák, sőt hosszabb ideig a levegő is tele volt e rovarral.

— Az „Apollo“ című zenemű-folyóirat legújabb megjelent (7.) számának tartalma: 1) Rienzi, Wagner Richard hasoncímű operája kedvelt dallamaiból szerkesztette Wachtel Aurel. 2) Régi jó idők, tipegőpolka, Nagy Bélától. 3) Rajta utánam, Kánon zongorára négy kézre Feigler Gézától. 4) Egy lengyel és egy német dal Juhász Aladártól. A borítékon: a zene a Kereszténység előtt, Wachtel Aureltől. Vegyes. Zeneműgyűjtemény. A lap négy évi fenállta eléggé tanuskodik annak életre valóságáról; ugy a beltartalom, melynek értékéről legelső művészeink közreműködése kezeskedik, mint a lap rendkívüli olcsó ára (éven át megjelent mintegy 200 oldal zenemű ára 6 frt., fél évi folyamé 3 frt.) egyaránt ajánljuk e nálunk egyetlen komoly törekvő zeneművészeinkre nézve a jelen művészi viszonyok között nélkülözhetlen zeneműfolyóiratot. — A lap szerkesztője Fellegi Victor a jelen félévre a többi között következő megjelenendő zeneműveket tűz ki: Doppler Károly szöveg nélküli dalát, Bihari három híres nótáját: I. Mikor a pénzem elfogyott. II. Primatialis nóta, s III. Friss magyar címűket; továbbá Papp Szász régi híres zenésztünk andalgóját, végre a híres Martinovics indulót Wachtel Aurel átírataiban, stb. stb. Ajánljuk tehát ezen házaspártól vállalatot ugy a zongorázó, mint az éneklő közönség figyelmébe. A lap kiadóhivatala Budán, iskola utca 681. sz. a. van, hol a megrendelések közvetlen vagy levél, utalvány útján tehetők.

A városi hirdető könyvről.

Miután e lapok keletkeztek a városi közönségtől jött többszörös felszólításra az akkori szerkesztő felvette a rendes rovatok közzé a városi híresztelési könyvnek kivonatát. Ötödik éve hogy a közönség e méltányos kívánságának mindenkor megfeleltünk; a szomszéd városokban mint H. M. Vásárhelyen, Makón s a t. megjelent lapok is felvették e szokást, jele ez annak, hogy a közönség érdeke ezt megkívánja. — E lapok első szerkesztője Honthy László ur, — hogy e részben főnakadása ne legyen, a városi közgyűléshez fordult s ez még 1871. évben végzésileg is engedélyezte, hogy a „Szentesi lap“ szerkesztője az említett híresztelő könyvet a városi irodában, hol e könyv minden polgár által történhet szabad megtekintés végett nyitva áll — lemásolthatja a lap számára és a vasárnapi szóbeli publicatióra meg nem jelenő közönség kényelmére.

Amde Cicatricis Pál főjegyző ur, a városi iroda főnöke — e lapok ellenében ellenszenvvel viseltetvén személyes szeszélyből legújabb időben már egypárszor megakadályozta, a híresztelő könyv kivonatának lemásoltatását.

Az elmúlt héten e lapok szerkesztője személyesen kereste fel az illető főjegyző urat, hogy az általa — véleményünk szerint jogtalanul — elzárt híresztelő könyvet a lap számára leendő lemásoltatás végett előadja sziveskedjék, de a főjegyző ur a szerkesztő ildomos kérélmét, tanu jelenlétében a legdurvább módon utasította vissza.

Ez oknál fogva nem közölhetjük ez alkalommal a közönség részéről méltán várt hirdetményeket.

Reméljük, hogy a városi képviselő urak, kiknek a közönség érdeke — bizton tudjuk — melegebben fekszik szívükön, mint a főjegyző urnak, intézkedni fognak, hogy az illető hivatalnok ilyféle basáskodása megszüntjék; és a közgyűlés régebbi határozata mely felebb áll, és egy főjegyző szeszélyének nincs alá rendelve, tiszteletben tartassék, azért is mélyebben ez ügy megvitásába ezuttal nem bocsátkozunk.

Addigian tisztelettel felhívjuk a t. ez. közönség mindazon egyéneit kiknek valami híresztelési valójuk van, — hogy midőn azt a városi híresztelő könyvbe beiratják, jelentsék egyuttal vagy a szerkesztő lakásán vagy a nyomdában; — mi mint eddig ugy ezután is mindenkor szivesen és díjtalanul fogjuk közölni azokat; — legalább meglesznek kimélve attól, — mint ez nem egyszer történt, hogy hirdetésvényeik a városi irodában a lapbau leendő közlés örve alatt megtakáltatnak.

A szerkesztőség.

— Giradella Antalnak a nagy nyomáson 3 első osztályu házi földje örök áron eladó. Értekezhetni Pataki Imrenél.

Egy mintegy 80 köböl gabona eltartására szolgáló hombár készülék eladó, bővebb értesítést nyervehetni e lapok kiadásánál.

229/v.1875 sz. Arverési hirdetés.

Alulrt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdt. 403. §-a értelmében ezennel közhírré teszi: hogy a szentesi kir. járásbírószék 2247/1874 sz. végzése által Kása Pál és Pataki Karolin ellen, Szeder Imre részére 540 frt. követelés végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróság lefoglalt s 461 frtra becsült lábas jószágok, gazdasági eszközök és buzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a szentesi kir. j. bíróság hiv. helyiségében leendő eszközzésére határidőül 1875. évi július hó 26. napjának d. e. 9 órája tűzetett ki, melyhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érdekelt ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdt. 406. §-a szerint, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szentesen. 1875. évi július hó 9-én.

Onody Károly, bir. végrehajtó.

150/v.1875 sz. Arverési hirdetés.

Alulrt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdt. 403. §-a értelmében ezennel közhírré teszi: hogy a szentesi kir. járásbírószék 790.813.841/1874 sz. végzése által Weisz M. Herrmann ellen, Fleischer és Goldarbeiter, Bleier Sándor és Ede, Seidl és Prosinagy részére 982 frt. követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt, s 990 frtra becsült 11 db. szentesi takarékpénztári részvényből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a szentesi kir. j. bíróság hiv. helyiségében a leendő eszközzésére határidőül 1875-ik évi augusztus hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája tűzetett ki, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érdekelt ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdt. 406. §-a szerint, szükség esetében becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Szentesen, 1875-ik évi jul. 16. napján.

Onody Károly, bir. végrehajtó.

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

Patay Szabó Sándor 629. számú háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladandó, azonkívül kis Tökén 16 1/2 hold földje eladó.

Birtok eladás.

Kis-Tökén 33 hold földem épületekkel együtt, ugyszinte az I. t. 251. szám alatti házam szabad kézből eladó.

Molnár József.

Lak bérbeadás.

Nagy József rom. cath. templom melletti házában, egy külön alkalmas lakás van haszonbérbe kiadó; melyet bérlő azonnal át is vehet. Bővebb értesítést ad: Marschall Endre rom. cath. tanító, vagy e lapok kiadója.

Épen most jelent meg, magyar fordítása a híresven igen tanulságos könyvnek:

az önmegóvás,

tanácsadó minden korbéli férfiaknak, Laurentiustól. Borítékba lepecsételve. Számtalanszor bebizonyult segély és orvoslása (26 éves tapasztalás folytán) a

gyöngeségi

állapotoknak a finemző tagokban, ideges bajokban stb. mint a rongáló önfertőzés és faji kicsapongások következményeinek. Minden könyvtárnál, Jelestől Kókai Lajosnál, Károly utcában. Ára 2 fr. 30 kr.

A t. közönség óvatik bizonyos utánaoktól és majmolásoktól e könyv nem neve, melyek a közönség elámitása tekintetéből még hirdetésmeny szerinti leírásáig is terjednek. Azért figyeljen mindenki arra, hogy könyvem eredeti 35-ik kiadását

Laurentiustól kaphassa, mely egy 8-ad rétt 208 lapos kötetet képez 60 bonczantál ábrával aczéiba metszve és a szerző névbőlgyegetlen van pecsételve 11-20 Laurentius tanár.

Kiadó: Cherrier János.

Felölös szerkesztő: Buday József.

Szentesen, nyomtatott Cherrier Jánosnál 1875.